

Únor 2009

Velvyslanec Graber skončil, úřad dočasně vede Thompson-Jonesová

Velvyslanec Richard Graber skončil 20. ledna ve svém úřadu a vrátil se do Spojených států. Funkci charge d'affaires převzala do doby, než do České republiky přijede nový ambasador, dosavadní zástupkyně velvyslance Mary Thompson-Jonesová.

Mary Thompson-Jonesová se 13. ledna loučí na velvyslanectví s Richardem Graberem (foto: Michal Stichauer)

Graber uspořádal před svým odjezdem několik recepčí a slavnostních obědů, na kterých mimo jiné hostil šéfredaktory hlavních českých médií a starosty z Brd. Rozloučil se také s českými politickými představiteli; ministryně obrany Vlasta Parkanová udělila Graberovi Vyznamenání Zlaté lípy. Bývalý velvyslanec považuje za největší úspěch ve svém úřadě zrušení vízové povinnosti pro české občany při cestách do USA. Také zdůraznil, že Česká republika a Spojené státy zůstanou blízkými spojenci. Podle něj je účast na projektu protiraketové obrany pro Česko velkou příležitostí, jak přispět ke společné obraně v rámci Severoatlantické aliance. O svém pobytu v Praze Graber řekl: „Pro mou rodinu to byla pozoruhodná zkušenost, která nás hodně změnila. Těšíme se, že se do vaší země vrátíme.“ Richard W. Graber působil na americké ambasádě od října 2006, dosavadní zástupkyně velvyslance Mary Thompson-Jonesová přijela na ambasádu v srpnu 2007. Na velvyslanectví v Praze je však již podruhé, mezi lety 1993 a 1996 zde působila jako tisková mluvčí. Mimo Českou republiku pracovala na kulturním oddělení amerického

velvyslanectví v Madridu, byla tiskovou mluvčí v Sarajevu a vedla tisková oddělení ambasád v Montrealu a Guatemale. Před tím, než zahájila svou diplomatickou kariéru, pracovala osm let jako novinářka.

Debata o americké zahraniční politice po Obamově inauguraci

Při příležitosti inaugurace nového amerického prezidenta Baracka Obamy uspořádalo Americké centrum dvě debaty s experty na americkou domácí a zahraniční politiku. 15. ledna diskutovali novináři, diplomaté a historici o tradici prezidentské inaugurace - kulturní atašé David Gainer mluvil o smyslu ceremonie a jejích rituálech a analytik Milan Hroníček vysvětlil historický kontext. 20. ledna, den po Obamově nástupu do funkce 44. amerického prezidenta, mluvili charge d'affaires Mary Thompson-Jonesová a český velvyslanec v USA Petr Kolář o nových směrech americké zahraniční politiky. Další zajímavé postřehy nabídli Jiří Schneider, Tomáš Sedláček a jiní experti.

Tomáš Sedláček během debaty v Americkém centru 21. ledna (foto: Michal Stichauer)

Češi mají velký zájem o bezvízový styk

Už více než dva měsíce mohou Češi cestovat bez víz jako turisté nebo na krátkou pracovní cestu do Spojených států a využít tak Elektronický systém cestovní autorizace (ESTA), jejich pobyt ale nesmí přesáhnout 90 dní. Jak uvedl generální konzul Stuart Hatcher, o registraci ESTA požádalo od 17. listopadu 2008, kdy byl systém pro Čechy zaveden, více než šest tisíc lidí. „Je to dvakrát více, než bylo žádostí o vízum za stejné období o rok dříve, uvedl Hatcher.“ Generální konzul považuje nový systém za obrovský úspěch a dokládá to informací, že „skoro všechny žádosti o registraci jsou vyřízeny kladně, v naprosté většině obratem.“ Americké úřady zatím nezaznamenaly s fungováním systému žádné výraznější problémy. Výjimečně se vyskytly případy, kdy si lidé cestující do USA s registrací ESTA zapomněli ověřit, zda mají biometrický pas, který české úřady vydávají od září 2006. Američtí imigrační úředníci neumožnili vstup na

Navigating the ESTA website (Photo: Michal Stichauer)

území Spojených států několika lidem, kteří nepřesně odpověděli ve formuláři ESTA na otázky týkající se jejich předchozího pobytu v USA (většinou se jednalo o překročení povolené délky doby pobytu, deportace apod.). Každý, kdo cestuje do USA v rámci bezvízového styku, musí mít svou vlastní registraci a svůj vlastní biometrický pas. Systém ESTA zobrazuje výsledek žádosti o registraci prostřednictvím webových stránek a ne prostřednictvím emailové zprávy. Více o ESTA na <http://czech.prague.usembassy.gov>.

Daniel Fried diskutoval v Praze

O situaci v pásmu Gazy, evropské energetické bezpečnosti a protiraketové obraně diskutoval 8. ledna v Praze

Daniel Fried s novináři v Americkém centru (foto: Jakub Hornek)

s vicepremiérem Alexandrem Vondrou, náměstkem ministra zahraničí Tomášem Pojarem a novináři náměstkem americké ministryně zahraničí Daniel Fried. Ke konfliktu na Blízkém východě poznamenal, že

nejdůležitější je ukončení krveprolití, ale upozornil, že „provizorní řešení nikam nevede. Hledáme trvalé uspořádání.“ Na téma protiraketové obrany Fried řekl, že Spojené státy jsou ochotny dosáhnout se svými partnery optimálního řešení. „Systémy USA, NATO a Ruska by mohly být integrovány pod jednotným velením nebo by mohly fungovat na základě propojení nebo okamžité vzájemné komunikace.“ Co se týče problémů Evropy s dovozem plynu, které nedávno vyvrcholily zastavením dodávek z Ruska, americký náměstek uvedl, že „zodpovědnost za evropskou energetickou bezpečnost leží pouze na Evropě. Budeme se snažit pomoci. Žádná evropská země by však neměla spoléhat pouze na jeden zdroj energie.“

Začala platit česko-americká dohoda o sociálním zabezpečení

Úřad sociálního zabezpečení oznámil, že od 1. ledna 2009 nemusejí Američané pracující v České republice platit sociální pojištění v obou zemích. Dohoda také odstraňuje dvojité daňové zatížení Čechů pracujících v USA a také zlepšuje lepší sociální zajištění lidí pracujících v obou zemích. Dosud musely americké firmy zaměstnávající Američany v České republice platit sociální pojištění jak v USA, tak v ČR. Na základě nové dohody američtí i čeští zaměstnavatelé a jejich pracovníci budou přispívat do systému sociálního zabezpečení buď v USA, nebo v ČR, ale už ne do obou. Od 1. ledna také žadatelé o důchod v ČR budou moci kombinovat počet let odpracovaných jak

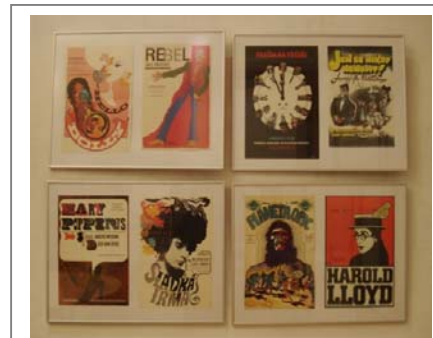
v Česku, tak v Americe. Více na webových stránkách velvyslanectví <http://czech.prague.usembassy.gov>.

Velvyslanectví USA je na Facebooku!

Velvyslanectví USA je na Facebooku! Stačí pouze napsat „U.S. Embassy Prague“ do vyhledávacího pole na www.facebook.com a uvidíte informace o plánovaných akcích včetně bohaté galerie fotografií a videí. K dispozici jsou také materiály pro fanoušky ambasády.

Československé plakáty k am. filmům

Americké centrum pořádá výstavu československých plakátů k americkým filmům z let 1959 až 1989. Během komunistického režimu bylo pro řadu designérů navrhování filmových plakátů jednou z mála tvůrčích činností, kterou mohli vykonávat. I když každé dílo musely schvalovat komise, tvůrcům byla ponechána

Československé filmové plakáty v Americkém centru (foto: Jakub Hornek)

velká svoboda, jak má plakát vypadat. Jako příklad zásahu cenzury můžeme uvést plakát k filmu Bezstarostný jezdec (Easy Rider), na kterém americkou vlajku na zádech Petera Fondy zakrývá kouř. Výstava potrvá do konce března.

Učitelé řešili konflikty mezi kulturami

Koncem ledna začala v Americkém centru další část diskuze „Uvažujme demokraticky.“ Mezinárodní projekt pro učitele českých středních škol a jejich studenty koordinuje nezisková organizace Partners Czech. Tématem byly tentokrát „Interkulturní střety.“ Eva Janská z katedry sociální geografie Přírodovědecké fakulty UK mluvila o svém projektu týkající se globální migrace a vydávání zelených karet pro cizince. 2. dubna bude program pokračovat telekonferencí na téma „Zločin a trest: měl by být trest smrti součástí demokratického soudního systému?“

Očekávané události

- 10. 2. Přednáška k 200. výročí narození Abrahama Lincolna s Dr. Josephem Fornierim; Americké centrum, 17 hodin
- 19. 2. Abraham Lincoln: Záchrana unie (1996) – promítání filmu; Americké centrum, 18 hodin
- 26. 2. Objeďte Aljašku s Rostislavem Stachem; Americké centrum, 17 hodin